

Opłata pocztowa niszczona ryczałtem.

Zamek

WIADOMOŚCI

ZWIĄZKU POLSKICH ZRZESZEŃ TECHNICZNYCH I ZWIĄZKU POLSKICH CZASOPISM TECHNICZNYCH I ZAWODOWYCH

ROK VI

WARSZAWA, 25 marca 1930 R.

Nr. 12

STOWARZYSZENIA TECHNICZNE ZRZESZONE:

Stowarzyszenie Techników Polskich w Warszawie.
Polskie Towarzystwo Politechniczne we Lwowie.
Związek Polsk. Inżyn. Kolejow. Krakowskie Tow. Techniczne.
Stow. Elektrotechn. Polskich.
Polskie Stow. Inż. i Techn. województwa Śląskiego.
Stow. Polsk. Inżynierów Górniczych i Hutniczych.
Stow. Techników w Sosnowcu.
Stow. Techników Polskich w Wilnie.
Stowarzyszenie Inżynierów i Architektów w Poznaniu.
Stow. Techników w Poznaniu.
Stowarzyszenie Techników województwa Lubelskiego.
Związek Inżynierów Drogowych.
Stowarzyszenie Inżynierów i Techników ziemi Radomskiej.

Wolyńskie Stowarzyszen. Techników w Łucku.
Stowarzyszenie Polsk. Inż. Przem. Naftowego w Boryslawiu.
Sekcja Techniczna Towarzystwa Wiedzy Wojskowej.
Stowarzyszenie Techników Polskich w Bydgoszczy.
Związek Techników Polskich w Częstochowie.
Stow. Techników Polskich w Torunlu.
Kujawskie Stowarzyszenie Techników we Włocławku.
Koło Techników w Ostrowcu.
Koło Techn w Starachowicach.
Stow. Techników w Grudziądzu.
Stowarzyszenie Techników województwa Kieleckiego.
Stowarzyszenie Inżynierów Polaków w Ameryce.

TREŚĆ:

III Zjazd Przemysłowców Budowlanych A—53
Stow. Polsk. Inż. Przemysłu Naftowego A—56

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: WARSZAWA, ULICA CZACKIEGO 5

Konto czekowe P. K. O. 5878.

OGŁOSZENIA: $\frac{1}{4}$ str. 140 zł., $\frac{1}{2}$ str. 85 zł., $\frac{1}{4}$ str. 55 zł., $\frac{1}{8}$ str. 30 zł., $\frac{1}{16}$ str. 18 zł.

Prenumerata za kwartał zł. 1. Cena Nr. 12 — 25 gr.

Członkowie Zrzeszonych Stowarzyszeń wplacają ulgową prenumeratę przez swe Stowarzyszenia.

Za prenumeratę dodatku Kroniki Technicznej 4 zł. kwartalnie.

STOWARZYSZENIE TECHNIKÓW POLSKICH w Warszawie

KONTO — P. K. O. Nr. 128.

I. WALNE ZEBRANIE.

Zarząd Stowarzyszenia zawiadamia, że w piątek, dnia 28 b. m. o godz. 8-jej wiecz. odbędzie się

WALNE ZEBRANIE SPRAWOZDAWCZE

z następującym porządkiem obrad:

1. Zagajenie Zebrania przez Prezesa Stow. 2. Wybór przewodniczącego, 2-ch asesorów, sekretarza oraz skrutatorów. 3. Odczytanie i zatwierdzenie protokołu z poprzedniego Walnego Zebrania z dnia 13 grudnia 1929 r. 4. Sprawozdanie z działalności Stowarzyszenia za rok 1929 i zatwierdzenie bilansu Stowarzyszenia za rok 1929. 5. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej za r. 1929. 6. Wybory do Władz Stowarzyszenia. 7. Balotowanie kandydatów na członków Stowarzyszenia. 8. Wolne wnioski członków do rozpatrzenia i wniesienia na następne Walne Zebranie.

II. KOMUNIKAT KANCELARJI.

Kancelarja Stow. przypomina, że dnia 1 kwietnia r. b. będzie wstrzymana wysyłka pism technicznych, tym P.P. Członkom, którzy do tej daty nie wniosą opłaty przynajmniej za kwartał I-szy r. b.

III. KOMUNIKATY KÓŁ i WYDZIAŁÓW.

KOŁO MECHANIKÓW. Dnia 2 kwietnia r. b. o godz. 8-jej wiecz. w sali nr. IV odbędzie się posiedzenie członków Koła, na którym p. inż. Adam Słucki wygłosi odczyt p. t.: „Chłodnie wieżowe dla kondensacji turbin i maszyn parowych” (z przezrociami).

Koło Mechaników zawiadamia, że dnia 15 kwietnia r. b. odbędzie się w Sali Nr. IV o godz. 8 w. posiedzenie, na którym inż. Józef Landau, dyrektor Tow. „Ruthsaccumulator A. B. w Sztokholmie” wygłosi odczyt p. t. „O akumulatorach Ruths'a i ich zastosowaniu w przemyśle i elektrowniach”.

Zarząd W. U. Z. U. P. zawiadamia, że dnia 26 b. m. o godz. 8-jej wiecz. w sali nr. IV odbędzie się Walne Zebranie W. U. Z. U. P. z następującym porządkiem: 1) sprawozdanie Komisji, opracowującej normy dla oczyszczania ścieków, 2) wybory Zarządu i innych władz Wydziału, 3) dyskusja i przyjęcie nowego regulaminu Kół i Wydziałów, opracowanego przez Radę. W wypadku braku quorum o godz. 20-jej — nowe Walne Zebranie, ważne przy każdej ilości obecnych odbędzie się tegoż dnia o godz. 20-jej min. 30.

Prezydium Rady Naukowo-Technicznej zbiera się we czwartek, dnia 27 b. m. o godz. 6-jej wiecz. w sali nr. IV.

KOŁO b. WAWELBERCZYKÓW. W środę dnia 2 kwietnia r. b. o godz. 8-jej wiecz. w sali nr. III odbędzie się miesięczne zebranie członków Koła, na którym odbędzie się pogadanka na temat lotnictwa.

KOŁO INŻYNIERÓW CYWILNYCH zawiadamia Kolegów, że w sobotę dnia 5 kwietnia r. b. o godz. 7 wiecz. odbędzie się zwykle zebranie miesięczne z następującym porządkiem obrad: 1) dyskusja nad referatem o żelaznej konstrukcji budynków, 2) kol. Matuszewski: uwagi w sprawie niektórych punktów nowe ustawy budowlanej.

ZARZĄD SEKCJI TENISOWEJ KOŁA SPORTOWEGO przy Stow. Techników Polskich w Warszawie zawiadamia, że dnia 1 kwietnia r. b. w sali nr. IV o godz. 7-jej wiecz. w pierwszym terminie, a godz. 7 min. 30 w drugim terminie odbędzie się Walne Zebranie Członków Sekcji Tenisowej. Na porządku sprawozdanie z dotychczasowej działalności i wybory nowego Zarządu.

(D. ciąg patrz III str. okładki).

Polska Bibliografia Techniczna.

1929. 662.74
Przegl. Techn. Nr. 17 i 20.
HOLEWIŃSKI S. inż. gór., Huta Pokoju, G. Śląsk. Badania i właściwości koksu hutniczego. 4150 sł. + 13 rys. + 4 tab.
1929. 533.65
Przegl. Techn. Nr. 17.
MOKRZYCKI G. A. prof. Politech. Warsz. Maksymalne zasięgi samolotów raidowych. 1040 sł. + 1 rys.
1929. 669.144.24
Przegl. Techn. Nr. 14.
S. O. Anomalje stali niklowych i ich praktyczne wykorzystanie. (Ch. Ed. Guillaume. Rev. de Met. Zesz. 25. z 1928 r., str. 35). 100 sł. + 4 rys.
1929. 621.643.22 + 621.643.23 + 620.193.1
Przegl. Techn. Nr. 14.
lg. Korozja rur żeliwnych i stalowych. 210 sł.
1929. 621.209
Przegl. Techn. Nr. 14.
lg. Zakład wodnoelektryczny na spadzie 780 m. (The Engineer, 1921, 21 grudnia, str. 685. 110 sł.
1929. 621.431.75
Przegl. Techn. Nr. 15 i 16.
KSIĘSKI K. inż. Chłodzenie silników lotniczych. 3860 sł. + 15 rys.
1929. 539.411 + 539.413
Przegl. Techn. Nr. 15.
SZELĄGOWSKI FR. dr. O wytrzymałości prętów ściskanych mimośrodowo, lub jednocześnie zginanych i ściskanych. 1200 sł. + 2 rys.
1929. 628.38:631.83
Przegl. Techn. Nr. 15 i 16.
RUDOLF Z inż. mag. (Warszawa). Wartość nawozowa osadów kanalizacyjnych oraz względy higieniczne przy ich zastosowaniu do celów rolniczych. 4200 sł. + 10 tab.
1929. 674.04
Przegl. Techn. Nr. 15.
Nowy sposób konserwacji i ulepszenia drzewa. (Techn. Mod. t. 21 (1929, zesz. 1, str. 21). 500 sł.
1929. 621.436
Przegl. Techn. Nr. 12.
Silnik spalinowy na pył węglowy. 1150 sł. + 5 rys.
1929. 656.6
Przegl. Techn. Nr. 13.
RYBCZYŃSKI M. inż. prof. Politech. Warsz. Koszty transportu na drogach wodnych. (Z prac Kom. transportowej P. K. En). 1590 sł.
1929. 53(071)
Przegl. Techn. Nr. 13.
HUBER M. T. dr. inż. i BROZSKO M. inż. profesorowie Politech. Warsz. Kurs wakacyjny fizyki teoretycznej w uniwersytecie berlińskim w r. 1928. 1660 sł.
1929. 656.25
Przegl. Techn. Nr. 13.
Samoczynne urządzenia sygnałowe na przejazdach kolejowych. (Glaser's Annalen 1928, Nr. 12, str. 166—171). 620 sł. + 5 rys.
1929. 625.143.2
Przegl. Techn. Nr. 13.
F. O wpływie temperatury walcowania na własności materiału szyn kolejowych. 780 sł.
1929. 621.4:669.71
Przegl. Techn. Nr. 13.
Stopy glinowe w budowie silników (V. D. I. t. 73, 1929, zesz. 8). 300 sł. + 4 rys.
1929. 629.113
Przegl. Techn. Nr. 13.
Samochód ciężarowy o nośności 85 tonn. (The Engineer, 1929, 8 luty, str. 166). 80 sł.

WYSZEDŁ Z DRUKU
SPIS CZŁONKÓW
Stowarzyszeń Technicznych
należących do
ZWIĄZKU
POLSKICH ZRZESZEŃ TECHNICZNYCH

Członkowie Zrzeszonych Towarz.

NABYC MOGĄ
W KANCELARJI ZWIĄZKU

W CENIE 10 ZŁ.

ZA PRZESYŁKĘ DOLICZA SIĘ 1.— ZŁ.

CENA KSIĘGARNI 25 ZŁ.

P 1929. 629.113(064)
B Przgl. Techn. Nr. 14 i 17.
T THUGUTT. M. Europejskie salony samochodowe w r. ub. 4850 sł. + 11 rys.

P 1929. 658.56
B Przgl. Techn. Nr. 14.
T MOSZYNSKI W. inż. Poznań. Zagadnienie kontroli warsztatowej i odbioru wyrobów. 2100 sł.

P 1929. 624.159.4+69.059
B Przgl. Techn. Nr. 11.
T RECHNIEWSKI ST. inż. Zapobieganie osiadananiu ścian budynków. 240 sł. + 4 rys.

P 1929. 662.758.2
B Przgl. Tech. Nr. 36.
T IWANOWSKI W. prof. i WOJCIE-SZAK P. inż. Zakł. Techn. Fermentacji i Produktów Spoż. Polit. Warsz. Wyniki użycia należycie zestawionych spirytusowych mieszanek napędowych. 270 sł.

P 1929. 621.313
B Przgl. Tech. Nr. 36.
T Silnik elektryczny o ruchu drgającym. (E. T. Z. 28.III 1929 r.). 120 sł. + 1 rys.

P 1929. 355.231.2:358.1
B Przgl. Art. Nr. 2. (t. IX — sierpień).
T MYREK KAROL pplk. Pułkowe szkoły podoficerów w artylerji. 2840 sł. + 1 tab.

P 1929. 358.31
B Przgl. Art. Nr. 2. (t. IX — sierpień).
T KRAJEWSKI ROMAN kpt. Taktyka w służbie uzbrojenia. 6190 sł.

P 1929. 61.9:658.01
B Przgl. Art. Nr. 2. (t. IX — sierpień).
T BOROWIK ALBERT kpt. inż. Zarządzenie warsztatem wytwarzającym narzędzia. 5970 sł. + 10 tab.

P 1929. 355.48(43)
B Przgl. Art. Nr. 2. (t. IX — sierpień).
T SIPPKO GUSTAW inż. Walka o Zagłębie Węglowe. 1710 sł. + 3 tab. + 1 map.

P 1929. 355.53:358.1
B Przgl. Art. Nr. 3. (t. IX — wrzesień).
T KOREWO MARJAN mjr. dypl. Artylerja w wyższych związkach taktycznych. 2390 sł. + 1 tab.

P 1929. 358.1(43)
B Przgl. Art. Nr. 3. (t. IX — wrzesień).
T KIRCHMAYER JERZY por. Organizacja i uzbrojenie artylerji Reichswehry. 2070 sł. + 4 tab.

P 1929. 623.52
B Przgl. Art. Nr. 3. (t. IX — wrzesień).
T ROTTER ALEKSANDER por. Rozwój pomiarów artyleryjskich zagranicą. 3860 sł.

P 1929. 355.48:359.43
B Przgl. Art. Nr. 3. (t. IX — wrzesień).
T CZECZOTT RAFAŁ kmdr. por. dypl. Walka artylerji okrętowej przeciwko fortyfikacjom nadbrzeżnym pod Dardanelami. 4770 sł. + 3 rys. + 9 tab.

P 1929. 355.24
B Przgl. Art. Nr. 3. (t. IX — wrzesień).
T SIPPKO GUSTAW inż. Od mobilizacji przemysłu do gospodarki wojennej 5360 sł. + 3 tab.

P 1929. 358.1:355.3(47)
B Przgl. Art. Nr. 4 (t. IX październik).
T STARZYŃSKI ROMAN mjr. dypl. Organizacja artylerji w wojsku Czechosłowackiem. 1100 sł. + 1 rys.

P 1929. 358.1+356+355.42
B Przgl. Art. Nr. 4 (t. IX — wrzesień).
T WIESIOŁOWSKI BRONISŁAW kpt. dypl. Piechota i artylerja 1590 sł.

P 1929. 623.52
B Przgl. Art. Nr. 4 (t. IX — wrzesień).
T KULWIEĆ MIKOŁAJ pplk. Pomiary dźwiękowe w Rosji Sowieckiej. 2230 sł. + 3 rys.

P 1929. 658.314:614.83
B Przgl. Art. Nr. 4 (t. IX — wrzesień).
T RAKOWSKI HENRYK pplk. inż. Konkurs znajomości przepisów bezpieczeństwa w wytwórniach. 3200 sł. + 12 rys.

„TECHNIK”

Dwutygodnik poświęcony sprawom
górnictwa, hutnictwa,
przemysłu i budownictwa.

Redakcja i Administracja: Katowice, Ligonia 30. II p.
tel. 30-90 P. K. O. Nr. 305.249.

Prenumerata roczna zł. 12.—, półroczna zł. 6.—, kwartalna zł.3.—

Numer pojedynczy 50 groszy.

KATALOG

KSIĄŻEK, CZASOPISM
I ODDZIELNYCH
BROSZUR z DZIEDZINY

„POLSKIEJ TECHNIKI”

WYDANYCH OD ROKU 1918 DO 31 GRUDNIA 1928

UKAZAŁ SIĘ
Z DRUKU NAKŁADEM
Z W I A Z K U
POLSK. ZRZESZ.
TECHNICZNYCH.

III Zjazd Przemysłowców Budowlanych Rzeczypospolitej Polskiej.

W dniach 8, 9 i 10 b. m. odbył się w Warszawie III Zjazd Przemysłowców Budowlanych R. P.

Polski Przemysł dwukrotnie odbywał swe Zjazdy. Pierwszy z nich zorganizowany był w zaraniu niepodległości — w 1917 roku — pod hasłem obliczenia szeregów przemysłu naszego i zrzeszenia się rozproszonych, aby „wspólnymi siłami i wspólnym wyęzieniem mózgów naszych opracować plan dla przyszłej działalności, który pozwoliłby dojść do celu najbliższą drogą”.

Charakter drugiego Zjazdu, odbytego w marcu 1922 roku, a więc już po odzyskaniu niepodległości, był odmienny. Zjazd ten wysunął na czoło obrad sprawy i cele ściśle organizacyjne i zawodowe jak: organizacja społeczno-zawodowa przemysłu, ustawodawstwo budowlane, odbudowa kraju, sprawa robotnicza i kredyt budowlany.

Upłynęło od tej chwili lat 7, w ciągu których, zaszły zmiany zasadnicze zarówno w wewnętrznym życiu gospodarczym Polski, jak w jej położeniu w ogólnym gospodarstwie światowym. Stało się koniecznym ponowne porozumienie się przemysłu dla zdania sobie sprawy z sytuacji, dla zanalizowania dróg rozwoju i postępu, dla sprecyzowania poglądów i postulatów.

Zwołując w październiku ub. r. zjazd, komitet organizacyjny, powołany do życia przez Stowarzyszenie Zawodowe Przemysłowców Budowlanych R. P. pod przewodnictwem p. Piotra Drzewieckiego i mec. Ignacego Chabielskiego, jako sekretarza, wskazał na wagę i znaczenie tego Zjazdu, wyznaczając jako tematy obrad sprawy: budownictwa mieszkaniowego, racjonalizacji w budownictwie, zlecenie robót budowlanych, roli i znaczenia przemysłu budowlanego oraz organizacji zawodowej.

Odezwa wydana przez Komitet, spotkała się z żywym oddźwiękiem w całym kraju, który znalazł swój wyraz nie tylko w licznych zgłoszeniach uczestnictwa w Zjeździe, ale, i to przedewszystkiem, w ilości nadesłanych referatów zjazdowych.

Z uwagi nato, że termin zjazdu zbiegał się z rocznicą dwudziestopięciolecia Stowarzyszenia Zawodowego Przemysłowców Budowlanych R. P., a więc wielką uroczystością dla najstarszej na terenie b. zab. rosyjskiego organizacji budowlanej, w wyniku prośby przedstawionej przez Komitet Organizacyjny, raczył objąć wysoki protektorat nad Zjazdem Pan Prezydent Rzeczypospolitej oraz Panowie Ministrowie Przemysłu i Handlu, Robót Publicznych, Pracy i Op. Sp., Skarbu i Komunikacji.

Organizacja zjazdu została pomyślana w ten sposób, że wszystkie zgłoszone referaty zostały wydane drukiem przed Zjazdem, w

czasie którego wygłoszone były wyłącznie referaty generalne, obejmujące kompleks zagadnień danej grupy. Obrady odbywały się w ciągu 6 zebrań plenarnych, przyczem wnioski, postawione przez referentów generalnych i uzupełnione w toku dyskusji były opracowane przez Komisję Redakcyjną i przedstawione do wiadomości ostatniego zebrania.

Otwarcie Zjazdu nastąpiło dnia 8 marca o godz. 11 w sali Rady Miejskiej w Warszawie w obecności Pana Prezydenta Rzeczypospolitej prof. Ignacego Mościckiego i Panów Ministrów Przemysłu i Handlu, inż. Eugenjusza Kwiatkowskiego, Robót Publicznych, prof. Maksymiljana Matakiewicza, przedstawiciela Ministra Pracy nac. T. Ulanowskiego, Prezydenta Warszawy inż. Z. Słomińskiego, Prezydenta Krakowa sen. Rollego, wyższych urzędników ministerjalnych, wojewódzkich i samorządowych. Wiceprezesa Międzynarodowego Związku Budowlanego F. van Ophem'a, dyr. Narodowego Związku Budowlanego Francuskiego Clémentel'a, przedstawiciela Związku italskiego budownictwa Prof. de Francesco, przedstawicieli organizacyj gospodarczych z całego kraju, oraz osób ze sfer budowlanych. Ogółem w zjeździe wzięło udział około 700 osób.

W imieniu Komitetu Organizacyjnego powitał Pana Prezydenta Rzeczypospolitej mec. I. Chabielski, poczem otworzył obrady Prezes Stowarzyszenia p. H. Martens, witając wszystkich przybyłych na Zjazd i zapraszając do Prezydjum Honorowego, Premjera dr. Kazimierza Bartla, prezesa inż. Drzewieckiego, Sen. Gliwica, Prezesa Jaworowskiego, Prezesa inż. Klarnera, prof. A. Krzyżanowskiego, Prezesa S. Lubomirskiego, rektora Pszenickiego, prezesa Rodowicza, Prezydenta Rollego, Prezesa Rybickiego, prezydenta Słomińskiego, mec. A. Suligowskiego, prezesa Wierzbickiego.

Poszczególnym zebraniom przewodniczyli: pp. Prezesi: A. Wierzbicki, Cz. Klarner, P. Drzewiecki, G. Martens, F. Próchnicki, I. Chabielski, zaś w prezydjum wykonawczem brali udział pp. Garsztecki (Poznań), E. Ronka (Kraków), H. Śliwiński (Lwów), E. Turżański (Katowice), J. Drecki (Toruń), prof. Adamiecki i prof. Domaniewski, inż. Kania, inż. Filipczyński (Sosnowiec), K. Klauze (Łódź), inż. J. Zaleski, inż. A. Roszkowski, inż. E. Langner, inż. Plebiński, inż. F. Oppman, prezes Van Ophem, dyr. Clémentel, De Francesco, inż. Butarewicz (Wilno), inż. Walczok (Bielsko).

Po wygłoszeniu przemówień powitalnych przez pp. Ministra Matakiewicza, nac. T. Ulanowskiego, F. van Ophema, dyr. Clementela, de Francesco, i A. Wierzbickiego, referaty generalne wygłosili pp. H. Martens „Istota, rola i znaczenie przemysłu budowlanego jako czynnika ogólno-gospodarczego i państwowego”, mec. I. Chabielski „Gospodarcze zagadnienia budownictwa mieszkaniowego”, oraz min. Cz. Klarner „Finansowanie budownictwa mieszkaniowego”.

Drugie plenarne posiedzenie w sali Warsz. Tow. Łyżwiarskiego, tego dnia, o godz. 17-ej, zostało poświęcone dyskusji nad zagadnieniem budownictwa mieszkaniowego po wysłuchaniu referatu generalnego p. S. Skrzywana „O rynku materiałowym”.

Trzecie zebranie, dnia 9-go marca, o godz. 10-ej wygłoszono następujące referaty generalne: inż. Dunina „Zagadnienia terenowe i rozbudowa miast”, inż. I. Lufta „Racjonalizacja w budownictwie”,

S. Pronaszko „Świadczenia socjalne i ubezpieczenia społeczne“, prof. Kunickiego „O budownictwie żelaznem“, inż. A. Dyżewskiego „O racjonalizacji i usprawnieniu przedsiębiorstw budowlanych“. Po referatach generalnych toczyła się wyczerpująca dyskusja.

Zebranie popołudniowe tegoż dnia poświęcone zostało sprawie przetargowej, którą w referacie generalnym ujął p. inż. J. Zaleski, sprawie kartelizacji w przemyśle budowlanym, referowanej przez p. inż. A. Roszkowskiego, i mec. Kielskiego, sprawie sezonowości w przemyśle budowlanym, omówionej przez p. S. Pronaszko, oraz sprawie kandydatów Budowlanych, referowanej przez p. G. Martensa. Dyskusja nad temi tematami zamknęła drugi dzień obrad.

Plenarne posiedzenie poniedziałkowe otworzył referat generalny p. F. Oppmana, poświęcony zagadnieniu inwestycyjnemu i konkurencji firm zagranicznych, następnie p. S. Martens referował sprawę komitetu opiniodawczego kosztorysów budowlanych, a p. S. Skrzywan — zagadnienia podatkowe. Ostatnim referatem generalnym był referat p. Mec. I. Chabielskiego o stanie obecnym i linii rozwojowej organizacji przemysłu budowlanego, poczem rozwinęła się obszerna dyskusja nad całokształtem referatów.

Ostatnie plenarne posiedzenie odbyło się dnia 10 b. m. o godz. 18-ej. Uzgodnione i opracowane przez Komisję Redakcyjną wnioski zostały przedstawione plenum. Dotyczyły one materji referatów generalnych i w dużym streszczeniu przedstawiały się jak następuje:

1. III Zjazd Przemysłowców Budowlanych zwraca uwagę na konieczność opieki nad przemysłem budowlanym ze strony państwa. Opieka ta wyrazić się winna przez powstanie referatu tego przemysłu przy Ministerstwie Przemysłu i Handlu, powierzanie robót przemysłowi i zaniechania wykonywania robót systemem gospodarczym, wykluczenie konkurencji firm zagranicznych, wypracowanie państwowego planu inwestycyjnego.

2. W sprawie budownictwa mieszkaniowego III Zjazd, wychodząc z założenia, że zagadnienie jest wagi ogólnonarodowej i może być rozwiązane tylko wysiłkiem ogólnym państwa i społeczeństwa, stwierdził, że koniecznym jest powołanie przy warszawskiej Izbie Przemysłowo-Handlowej stałej komisji, któraby się zajęła, przy współdziałaniu rzeczoznawców z pośród organizacji społeczno-gospodarczych opracowaniem programu mieszkaniowego na zasadach, gwarantujących realność programu mieszkaniowego i pewność źródeł finansowych w zastosowaniu do minimalnej i maksymalnej jego skali, biorąc pod uwagę obszerne tezy, wypracowane przez zjazd, a dotyczące źródeł finansowania, potaniania budowy, polityki terenowej, rodzaju i typu mieszkań i samej organizacji akcji budowlanej.

3. W sprawie rynku materiałowego Zjazd stwierdził jego zdolność pokrycia największego krajowego zapotrzebowania i wypowiedział się przeciwko budowie nowych rządowych lub nierządowych wytwórni.

4. W sprawie racjonalizacji w budownictwie wobec niezwykle obszernego materiału przedstawionego przez referentów, Zjazd stwierdzając doniosłość zagadnienia i potwierdzając omówione na zjeździe wnioski, polecił ogłosić je w formie usystematyzowanej Komitetowi wykonawczemu i poprzeć myśl powstania Instytutu Bu-

downictwa, jako instytucji badającej zagadnienie usprawnienia budownictwa.

5. W sprawie organizacji wewnętrznej firm budowlanych, Zjazd wezwał przemysłowców budowlanych do dalszej pracy w kierunku badania nowoczesnych metod organizacji i wzajemnej wymiany przy pośrednictwie organizacji zawodowych, zdobytych doświadczeń.

6. W sprawie zlecenia robót i organizacji gospodarczej przedsiębiorstw budowlanych Zjazd wypowiedział się za wydaniem jednolitych i znormalizowanych przepisów przetargowych i umownych dla robót budowlanych, za przetargami ograniczonymi dla większych robót oraz za ściślejszą organizacją firm w zakresie gospodarczym.

7. W sprawie sezonowości uchwalił Zjazd wystąpić o nowelizację ustawy o czasie pracy w tym sensie, aby liczba godzin pracy w przemyśle budowlanym zrównała się z ilością godzin pracy rocznej w innych stałych gałęziach przemysłu.

8. W sprawie świadczeń socjalnych i ubezpieczeń społecznych Zjazd wypowiedział się za wstrzymaniem dalszej rozbudowy świadczeń, obniżaniem składek na korzyść funduszu walki z głodem mieszkaniowym, lokowania rezerw na hipotekach nowych domów i uproszczeniem formalistyki w instytucjach ubezpieczeń społecznych.

9. W sprawie organizacji zawodowej Zjazd uznał za pilne wszczęcie starań o rozbudowę samorządu gospodarczego.

Pozatem przyjęto szereg uchwał w sprawach szkolnictwa zawodowego, kredytu budowlanego, polityki podatkowej.

STOWARZYSZENIE POLSKICH INŻYNIERÓW PRZEMYSŁU NAFTOWEGO.

Na ostatniem walnem zebraniu w dniu 6.III. b. r. dokonano wyboru prezydium, oraz na posiedzeniu Wydziału w dniu 13 b. m. ukonstytuował się Wydział w następującym składzie:

inż. Karpiński Marcei — przewodniczący i gospodarz, inż. Krygowski Mieczysław — zastępca przewodniczącego, inż. Bielski Tadeusz, zastępca przewodniczącego, inż. Wojnar Józef — sekretarz, inż. Sulimirski Stefan — zastępca sekretarza, inż. Sierosławski Mieczysław — skarbnik, inż. Moszyński Jerzy — zastępca skarbnika, inż. Żmigrodzki Alojzy — bibliotekarz, inż. Kołodziej Władysław — zastępca bibliotekarza.

oraz członkowie Wydziału pp.: inż. Glazer Roman, inż. Paraszczak Stanisław, inż. Reguła Tadeusz, inż. Skoczyński Wacław, inż. Smałowicz Aleksander, inż. Szwabowicz Zbigniew i inż. Zieliński Józef.

P 1929. 655.531.3:358.III
B Przegł. Art. Nr. 5 (t. IX — listo-
T pad).

POPIEL WACŁAW kpt. dypl. Czas potrzebny do rozwinięcia dywizjonu artylerji przed natarciem i zmiany stanowiska podczas natarcia. 8640 sł. + 1 rys.

P 1929. 355.831:358.11
B Przegł. Art. Nr. 5 (t. IX — listo-
T pad).

KULWIEC MIKOŁAJ ppłk. O motoryzacji artylerji. 2720 sł.

P 1929. 526.913
B Przegł. Art. Nr. 5 (t. IX — listo-
T pad).

GUTKOWSKI TADEUSZ inż. Zalety i wady teodolitu Wilda. 1050 sł. + 8 rys.

P 1929. 623.435.6
B Przegł. Art. Nr. 5 (t. IX — listo-
T pad).

VORBRODT WACŁAW ppłk. Lemiesze dział połowych. 800 sł. + 12 rys. + 1 tab.

P 1929. 623.48+623.45.0044
B Przegł. Art. Nr. 5 (t. IX — listo-
T pad).

RAKOWSKI HENRYK ppłk. inż. Sprawa konserwacji amunicji w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej. 2820 sł.

P 1929. 358.11:355.536
B Przegł. Art. Nr. 6 (t. IX — gru-
T dzień).

ANDRÉ LUCJAN ppłk. art. fr. O zwalczaniu artylerji. 3660 sł. + 2 tab.

P 1929. 358.11:355.53
B Przegł. Art. Nr. 6 (t. IX — gru-
T dzień).

LUNKIEWICZ JERZY ppłk. dypl. Rozkazodawstwo artyleryjskie. 4810 sł. + 10 tab.

P 1929. 358.117(47)
B Przegł. Art. Nr. 6 (t. IX — gru-
T dzień).

STAWINSKI JERZY kpt. dypl. Organizacja i uzbrojenie artylerji pułkowej w armji sowieckiej. 2700 sł.

P 1929. 623.452.3
B Przegł. Art. Nr. 6 (t. IX — gru-
T dzień).

RAKOWSKI HENRYK ppłk. inż. Nabijanie pocisków materiałami wybuchowemi. 6300 sł. + 2 rys.

P 1929. 531.55(623.52)
B Wiad. Techn. Art. Nr. 1 (kwiecień)
T i Nr. 2 (lipiec).

SZARK WITOLD mjr. Rozważania nad wzorem $p = F/D$, służącym do obliczania rozwarcia (paralaksy). 13.030 sł. + 14 tab.

P 1929. 623.424+623.54
B Wiad. Techn. Art. Nr. 1 (kwiecień)
T JAKOWSKI KAZIMIERZ ppłk.

inż. Sposoby obliczania zamków działowych z punktu widzenia ich wytrzymałości (wg. źródła franc. 1). Ing. principal de l'artillerie navale Pivittand: „Cours de mécanisme de culasse”. 2) Ing. général de l'artillerie navale Jacob: Résistance et constructions des bouches à feu”. (Wyd. r. 1920). 3) mjr. Ott: „Bouches à feu et culasses”. 4500 sł.

P 1929. 623.4
B Wiad. Techn. Art. Nr. 2 (lipiec).
T NIEWIADOMSKI PAWEŁ płk.

inż. Teoria i obliczenie powrotników dział artyleryjskich. 4190 sł. + 5 tab.

P 1929. 623.4
B Wiad. Techn. Art. Nr. 2 (lipiec).
T JAKOWSKI KAZIMIERZ ppłk.

inż. Sposób wykreslny obliczania złożonych luł działowych w założeniu hipotezy odkształcenia przez ślizganie bez tarcia. 2250 sł. + 3 rys.

P 1929. 662.231+662.35
B Wiad. Techn. Art. Nr. 2 (lipiec).
T RAKOWSKI HENRYK ppłk. inż.

Rozkład prochu bezdymnego. 4410 sł. + 4 rys.

P 1930. 623.435.66
B Wiad. Techn. Art. Nr. 4.
T NIEWIADOMSKI PAWEŁ płk.

inż. Teoretyczne rozważania nad budową hamulca wylotowego (na podst. art. Dipl. Inż. Ladislas Kazinczy umieszczonego w „Műszaki Szemle” r. 1927, Nr. 10 i 11—Budapeszt). 2140 sł. + 9 rys.

P 1930. 623.56:623.451
B Wiad. Techn. Art. Nr. 4.
T VORBRODT WACŁAW ppłk.

Badanie działania odłamkowego (rozpryskowego) granatów. (Źródła: Artilleristische Monatshefte, Hurestechnik, Technische Mitteilungen, Artillerische Rundschau, Army Ordnance, oraz inne metody, stosowane zagranicą) 4500 sł. + 13 rys. + 1 załącz.

OD REDAKCJI.

Warunki ekonomiczne zmuszają nas często do odmówienia sobie zakupu bieżących dzieł fachowych, a nawet prenumeraty większej ilości czasopism technicznych i w ten sposób jesteśmy często odcięci od możliwości śledzenia rozwoju myśli technicznej w kraju i zagranicą.

Pragnąc zaradzić temu brakowi, przystępujemy do Wydawania przy „Wiadomościach“ dodatku „**Kronika Techniczna**“.

Dodatek Powyższy obejmuje treść ciekawych zagadnień poruszonych w piśmiennictwie fachowym krajowym i zagranicznym.

Dopłata za dodatek 4 zł. kwartalnie.

Każdy z Kolegów może zostać współpracownikiem. Przyjęte przez Komisję Redakcyjną artykuły będą honorowane.

Prosimy kolegów o przysłanie do Redakcji życzeń i informacji, jakie dziedziny ich interesują.

KOMITET BIBLIOTECZNY STOWARZYSZENIA TECHNIKÓW W WARSZAWIE

PRAGNIE UZUPEŁNIAĆ W DAŁSZYM CIĄGU SWÓJ DZIAŁ:

KATALOGÓW I CENNIKÓW

FIRM

PRZEMYSŁOWYCH I HANDLOWYCH

i w tym celu zwraca się do wszystkich PP. Członków St. Tech. i do PP. Członków instytucji zrzeszonych, jakoteż do zakładów przemysłowych, wytwórni i kupców o łaskawe nadsyłanie wszelkich katalogów, cenników, broszur, prospektów, reklam i rysunków z każdej dziedziny przemysłu i handlu tak pochodzenia krajowego, jak i zagranicznego pod adresem:

**STOWARZYSZ. TECHNIKÓW W WARSZAWIE,
KOMITET BIBLIOTECZNY, DZIAŁ KATALOGÓW
WARSZAWA, UL. CZACKIEGO 3-5.**

**WSZYSTKIE PISMA SĄ PROSZONE O PRZEDRUK TEGO
W E Z W A N I A**

- P 1930. 623.454.25
B Wiad. Techn. Art. Nr. 4.
T KONCA KAZ. Zapalniki natych-
miastowe. 1430 sł. + 10 rys.
-
- P 1930. 623.452
B Wiad. Techn. Art. Nr. 4.
T SZNAJDER RYSZARD płk. w st.
sp. Ocena materiałów wybuchowych
dla celów wojskowych. 2880 sł. + 14
tab.
-
- P 1930. 389
B TOMASZEWSKI ALEKSANDER.
T Wiad. Techn. Art. Nr. 4.
Tolerancje wykonania płytek Johan-
sson'a. 5400 sł. + 16 rys. + 16 tab.
-
- P 1929. 358.11.355.53
B Techn. Ciepl. Nr. 5.
T DYLION T. inż. doradca Łódź. U-
wagi w sprawie normodbiornych tur-
bin i silników. 470 sł.
-
- P 1929. 614.8
B Techn. Ciepl. Nr. 5.
T Z. K. Wybuch naczynia pod ci-
śnieniem (druga eksplozja w 1929 r.).
940 sł. + 6 rys.
-
- P 1929. 614.8
B Techn. Ciepl. Nr. 5.
T SZENIC T. inż. O wybuchu bębna
krochmalarki. (Trzecia eksplozja nac-
zynia pracującego pod ciśnieniem w
1929 r.). 580 sł. + 7 rys.
-
- P 1929. 614.8
B Techn. Ciepl. Nr. 5.
T ŻYWOCKI W. inż. i BORKOW-
SKI K. inż. Wybuch kotła centralne-
go wodnego ogrzewania. (Czwarta
eksplozja w 1929 r.). 270 sł. + 2
rys.
-
- P 1929. 621.791.5
B Spaw. i cięcie met. Nr. 9.
T Zastosowanie spawania do napra-
wy walca. 500 sł. + 3 rys. + 1 tab.
-
- P 1929. 621.791.5:621.18
B Spaw. i cięcie met. Nr. 9.
T Naprawa kotła parowozowego. 100
sł. + 1 rys.
-
- P 1929. 389.6:661.9
B Spaw. i cięcie met. Nr. 9.
T Normalizacja zaworów do butli na
gazy sprężone. 1150 sł. + 5 rys.
-
- P 1929. 621.791.5
B Spaw. i cięcie met. Nr. 9.
T Naprawa podstawy silnika. 250 sł.
+ 4 rys.
-
- P 1929. 621.791.5:721.9
B Spaw. i cięcie met. Nr. 10.
T BRYŁA STEFAN. Spawane świet-
liki Gmachu Powszechnego Zakładu
Ubezpieczeń Wzajemnych w Warsza-
wie. 650 sł. + 10 rys.
-
- P 1929. 621.791.5(963)
B Spaw. i cięcie met. Nr. 10.
T Walne zgromadzenie Niemieckiego
Związku Acetylenowego. 1250 sł.
-
- P 1929. 351:621.791
B Spaw. i cięcie met. Nr. 10
T Normy spawania kotłów. 120 sł.
-
- P 1929. 621.791:621.314
B Spaw. i cięcie met. Nr. 10.
T Zastosowanie spawania do fabry-
kacji transformatorów. I. 350 sł. + 6
rys.
-
- P 1929. 621.791.5
B Spaw. i cięcie met. Nr. 10.
T Kilka przykładów zastosowania
spawania do napraw. 400 sł. + 4 rys.
-
- P 1929.
B Spaw. i cięcie met. Nr. 10.
T Wykorzystanie zjawisk skurczu
metali do prostowania przedmiotów.
350 sł. + 3 rys.
-
- P 1929. 621.791.7:624
B Spaw. i cięcie met. Nr. 11.
T BRYŁA STEFAN prof. dr. inż.
Most żelazny spawany elektrycznie
na rzece Słudwi pod Łowiczem. 2300
sł. + 24 rys. + 4 tab.
-
- P 1929. 665.8+621.791.5
B Spaw. i cięcie met. Nr. 11.
T DOBROWOLSKI Z. inż. Niskie
czy wysokie ciśnienie? 1250 sł.
-
- P 1929. 621.791.5:691.7
B Spaw. i cięcie met. Nr. 11.
T BIERNACKI J. inż. Spawanie stali
nierdzewiejących. 1750 sł. + 8 rys
-
- P 1929. 621.791.5:621.314
B Spaw. i cięcie met. Nr. 11.
T Zastosowanie spawania do fabry-
kacji transformatorów. 150 sł + 1
rys.

**ODDZIAŁ WARSZAWSKI
STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH**

Czackiego 5

26.III (środa) o godz. 8 w. w sali IV Stowarzyszenia Techników, Czackiego 3-5, zebranie odczytowe Oddziału z referatem p. dyr. Kazimierza Straszewskiego p. t. „Elektryfikacja Czechosłowacji”.

**KUJAWSKIE STOWARZYSZENIE TECHNIKÓW
WE WŁOCŁAWKU**

ul. 3-go Maja Nr. 14.

W dniu 28 b. m. o godz. 8-iej wieczorem, ławnik Magistratu, p. Alfred Sztolcman, wygłosi odczyt na temat: „Kwestja mieszkaniowa w Polsce”.

**KOLEDZY INŻYNIEROWIE CERAMICY
PROSZENI SĄ O ZGŁOSZENIE SWYCH ADRESÓW
DO RED. „WIADOMOŚCI“.**

PATENTY na wynalazki, rejestracje marek, modeli wzorów w Polsce i zagranicą.
Czempiński i Skrzypkowski | **Warszawa, ul. Krucza № 43.**
Inżynierowie | Telefon Nr. 226-70.
Rzecznicy patentowi | Adres telegr. „Prawo-Warszawa”.

KLASYFIKACJA DZIESIĘTNA

OPIS SYSTEMU I SKRÓCONE TABLICE

**Do nabycia w Kancelarji Stow. Techników Polskich
w Warszawie.**

(Początek patrz 2 str. okładki).

IV. OGŁOSZENIE

Kancelarja Stow. Techników uprzejmie prosi P.P. Członków, którym znane są adresy niżej wyszczególnionych Kolegów, o łaskawe zakomunikowanie ich Zarządowi Stow. w celu uzupełnienia spisu adresowego:

1. Dworakowski Stanisław — inż. kom., 2. Gierych August — inż. gór.,
3. Grzymałowski Stanisław — inż. mech., 4. Janikowski Jan — inż. mech., 5. Janowski Janusz — inż. kom., 6. Jarocki Jan — inż., 7. Korybut-Daszkievicz Konrad — inż. cyw., 8. Krysztof Zenon — techn. mech., 9. Lewandowski Edward — inż. mech., 10. Makowski Stanisław — inż. elektr., 11. Michalski Mieczysław E. — inż. dr. i most., 12. Niedźwiedzki Tadeusz — inż. dr. i most., 13. Niżycki Jan — techn. mech. 14. Ochenduszek Jerzy — inż. mech. 15. Pluszczewski Stefan — inż. mech., 16. Pollak Karol R., — inż. E. S. A., 17. Stankiewicz Edward — inż. techn., 18. Śledziwski Stefan — inż. dr. i most., 19. Śmielewski Antoni — techn. mech., 20. Trelewski Stanisław — inż. elektr., 21. Trepka — Nekanda Rodryg — mech.

V. DZIAŁ INFORMACYJNY

POSADY WAKUJĄCE:

- 20—Inżynier lub technik z długoletnią praktyką warsztatową w dziale kowalstwa kolarskiego i maszynowego, obeznany z nowoczesnymi urządzeniami warsztatowymi i metodami pracy, oraz wyspecjalizowany w szacowaniu robocizny potrzebny jest jako taksator do biura kalkulacji wstępnej. Oferty z życiorysem oraz żądaniem wynagrodzeniem nadsyłać pod adresem „Babcock-Zieleniewski” w Sosnowcu.
- 22—Wydział Powiatowy w Krzemieńcu ogłasza, że w Sejmikowej Szkole Rzemieślniczo-Przemysłowej w Wiśniowcu są do obsadzenia posady: 1) Kierownika warsztatów z ukończonym wydziałem mech. politechniki z dypl. i odpowiednią praktyką zawodową i 2) Sekretarza Szkoły ze znajomością buchalterji i pisaniem na maszynie. Podania kierować należy do Dyrekcji Szkoły.
- 24—Wydział Powiatowy Sejmiku Święciańskiego ogłasza konkurs na stanowisko Technika-Budowniczego. Wymagane: obywatelstwo Polskie, wiek poniżej 40 lat i posiadanie uprawnień.
- 26—Polska Fabryka Lamp w Leningradzie, egzystująca na zasadach koncesyjnych, poszukuje Inżyniera-Mechanika dokładnie obznajmionego z praktyką warsztatową i ogólną-administracyjną.

POSZUKUJĄ PRACY:

- 27—Tłumaczeń technicznych z angielskiego (opisy patentowe, artykuły techniczne i t. p.) poszukuje inżynier, mający doświadczenie w tym rodzaju pracy.
- 29—Inżynier dróg i mostów poszukuje posady w dziale budowlanym, przy projektowaniu i prowadzeniu budów, i instalacji kanalizacyjno-wodociągowych.
- 31—Inżynier-Mechanik, lat 47, z 18-letnią praktyką na samodzielnych stanowiskach, ze znajomością ruchu fabrycznego, robót warsztatowych, gospodarki cieplnej, kalkulacji i administracji fabrycznej, organizacji pracy, zna języki: francuski i niemiecki, posiada poważne referencje i świadectwa, poszukuje posady.
- 33—Inżynier-Mechanik lat 41, z 18-letnią praktyką warsztatową i ogólną administracyjną, dzielny fachowiec, pełen inicjatywy i energii, przyjmie posadę od zaraz. Zapewnia zwiększenie produkcji.
- 35—Młody Inżynier-Mechanik (dypl. zagr.) poszukuje posady.
- 37—Inżynier miejski, obeznany z budową urządzeń i instalacji wodociągowo-kanalizacyjnych, z kilkuletnią praktyką w tym dziale poszukuje pracy przy budowie lub projektowaniu.
- 39—Inżynier-Mechanik lat 33, energiczny, dobry organizator, z kilkuletnią praktyką na samodzielnych stanowiskach w zagranicznych przedsiębiorstwach, z gruntowną znajomością branży samochodowej — poszukuje odpowiedniego stanowiska.
- 41—Młody Inżynier-Mechanik, absolwent Polit. Warszawskiej poszukuje odpowiedniej posady.

WIADOMOŚCI

Związku Polskich Zrzeszeń Technicznych

REDAKCJA i ADMINISTRACJA:

WARSZAWA, UL. CZACKIEGO Nr. 3

CENY OGŁOSZEN

zgłaszanych po 1 stycznia 1930 r.

Ogłoszenia są zamieszczane przed tekstem i za tekstem, wyłączając 1-ą i 2-ą stronę okładki.

Ceny wynoszą w złotych

		1 raz	2 razy	3 razy	6 razy	12 razy
za $\frac{1}{1}$ str.		140	270	390	750	1400
" $\frac{1}{2}$ "		85	170	250	480	930
" $\frac{1}{4}$ "		55	100	150	290	570
" $\frac{1}{8}$ "		30	60	88	172	335
" $\frac{1}{16}$ "		18	34	50	83	105

Ogłoszenia na trzeciej stronie okładki 25% drożej, na ostatniej stronie okładki 50% drożej. Specjalnie zamawiane miejsca 20% drożej

Za papier specjalnego koloru zwykłej grubości dolicza się 25% za papier grubszy pocztówkowy dolicza się 150%.

Ceny powyższe obowiązują do czasu ogłoszenia zmian w „Wiadomościach”.

Wymiar jednej strony wynosi 155×170 mm. „Wiadomości” wychodzą we wtorki co tydzień.

Zgłaszanie ogłoszeń winno być conajmniej na tydzień przed terminem wyjścia.